Raad van State

200706384/1.
Datum uitspraak: 28 januari 2008

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht op de hoger beroepen van:

1. de staatssecretaris van Justitie,
2.
appellanten,

tegen de uitspraak in zaken nrs. 06/8259 en 06/8263 van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Assen, van 3 augustus 2007 in de gedingen tussen:

en

de staatssecretaris van Justitie.

1. Procesverloop

Bij onderscheiden besluiten van 15 augustus 2005 heeft de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie (hierna: de minister) geweigerd om (hierna: de vreemdelingen) ambtshalve een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd te verlenen.

Bij onderscheiden besluiten van 4 december 2006 heeft de minister de daartegen door de vreemdelingen gemaakte bezwaren gegrond verklaard en hun een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd verleend. Deze besluiten zijn aangehecht.

Bij uitspraak van 3 augustus 2007, verzonden op 8 augustus 2007, heeft de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Assen (hierna: de rechtbank), de daartegen door de vreemdelingen ingestelde beroepen gegrond verklaard, die besluiten vernietigd en bepaald dat de staatssecretaris van Justitie (hierna: de staatssecretaris) nieuwe besluiten neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak hebben de vreemdelingen bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 5 september 2007, en de staatssecretaris bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 5 september 2007, hoger beroep ingesteld. Deze brieven zijn aangehecht.

De staatssecretaris en de vreemdelingen hebben een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Bij besluiten van 4 december 2006 heeft de minister de vreemdelingen een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking verband houdend met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling (hierna: amv) verleend, geldig tot 26 juni 2005. Hij heeft zich, samengevat weergegeven, op het standpunt gesteld dat per 26 juni 2005 adequate opvang in het opvangcentrum van de Congregatie der Salesianen (hierna: Don Bosco) in de Democratische Republiek Congo (hierna: de DRC) aanwezig is, zoals is vermeld in paragraaf C8/44.6.6 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (hierna: de Vc 2000) welke is gebaseerd op informatie uit het algemene ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken inzake de DRC van 1 april 2005.

2.2. Ingevolge artikel 14, eerste lid, aanhef en onder e, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) is de minister bevoegd ambtshalve een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd te verlenen.

Ingevolge het tweede lid, voor zover thans van belang, wordt een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd verleend onder beperkingen, verband houdende met het doel waarvoor het verblijf is toegestaan. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de

beperkingen en voorschriften.

Ingevolge artikel 3.6, eerste lid aanhef en onder b, van het Vreemdelingenbesluit 2000 (hierna: het Vb 2000) kan de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, bedoeld in artikel 14 van de Vw 2000, slechts ambtshalve worden verleend onder een beperking verband houdend met verblijf als amv.

Ingevolge artikel 3.56, eerste lid, aanhef en onder c, van het Vb 2000 is een voorwaarde voor aanwending van de bevoegdheid als bedoeld in artikel 14 van de Vw 2000, dat er naar het oordeel van de minister voor de amv, naar plaatselijke maatstaven gemeten, adequate opvang ontbreekt in het land van herkomst of in een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan.

In paragraaf C8/44.6.6 van de Vc 2000, ten tijde van belang en voor zover thans van belang, is vermeld dat voor amv's adequate opvang in de DRC voorhanden is en dat voor vier uit Nederland teruggekeerde amv's opvang is geregeld in het opvangcentrum _ _ . Bij de feitelijke terugkeer moet de toegang tot een concrete opvangplaats geregeld zijn, tenzij de betrokkene zich zelfstandig kan handhaven.

2.3. Met betrekking tot het hoger beroep van de vreemdelingen

2.4. Hetgeen in het hoger-beroepschrift is aangevoerd als grief 1 en voldoet aan het bepaalde in artikel 85, eerste en tweede lid, van de Vw 2000, kan niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden. Omdat het aldus aangevoerde geen vragen opwerpt die in het belang van de rechtseenheid, de rechtsontwikkeling of de rechtsbescherming in algemene zin beantwoording behoeven, wordt, gelet op artikel 91, tweede lid, van deze wet, met dat oordeel volstaan.

2.5. In grief 2 klagen de vreemdelingen dat de rechtbank ten onrechte door de staatssecretaris bevestigd en voldoende toegelicht heeft geacht dat sprake is van structurele opvang in het opvangcentrum , in die zin dat in de contracten tussen het opvangcentrum en de Internationale Organisatie voor Migratie (hierna: de IOM) is vastgelegd dat de uit Nederland teruggekeerde amv's tot hun achttiende levensjaar worden opgevangen. Volgens de vreemdelingen is geen sprake van structurele opvang, omdat de staatssecretaris in zijn brief van 12 juni 2007 heeft vermeld dat het contract tussen het opvangcentrum en de IOM afloopt op 31 oktober 2007.

2.5.1. In de brief van 12 juni 2007 heeft de staatssecretaris vermeld dat het contract tussen het opvangcentrum en de IOM eindigt op 31 oktober 2007. In zijn pleitnota, opgesteld ten behoeve van de zitting bij de rechtbank op 17 juli 2007, heeft hij gesteld dat de wens bestaat het project te continueren, maar dat een eventuele voorzetting daarvan hoe dan ook geen gevolgen heeft voor de opvang van amv's die onder het lopende project zijn of zouden zijn teruggekeerd, omdat zij in ieder geval tot hun achttiende jaar in het opvangcentrum Don Bosco worden opgevangen.

De rechtbank heeft die uitleg terecht juist geacht. In onderdeel 5c

van het contract tussen het opvangcentrum en de IOM is bepaald dat het opvangcentrum vier opvangplaatsen beschikbaar houdt voor uit Nederland teruggekeerde amv's en dat die plaatsen na beëindiging van het project beschikbaar blijven totdat de amv's, die gedurende het project zijn geplaatst, de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt. Bij besluiten van 4 december 2006, en derhalve lopende het project, heeft de minister twee van de beschikbare plaatsen in het opvangcentrum bestemd voor de vreemdelingen. Uit voornoemd onderdeel van het contract volgt, dat deze opvang tot de achttiende levensjaar van de vreemdelingen beschikbaar is. De grief faalt.

2.6. Het hoger beroep van de vreemdelingen is kennelijk ongegrond.

2.7. Met betrekking tot het hoger beroep van de staatssecretaris

2.8. In de grieven, in onderlinge samenhang gelezen, klaagt de staatssecretaris dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de vreemdelingen in een patstelling geraken, nu niet in geschil is dat de vier plaatsen in het opvangcentrum beschikbaar zijn voor amv's die vrijwillig uit Nederland terugkeren en de vreemdelingen zullen weigeren Nederland vrijwillig te verlaten. De Nederlandse regering heeft er zelf voor gekozen de "vrijwilligheid van de terugkeer" onderdeel te laten uitmaken van het contract met het opvangcentrum, zodat het niet redelijk is de vreemdelingen een verblijfsvergunning per 26 juni 2005 te onthouden, nu adequate opvang voor de vreemdelingen per die datum feitelijk ontbreekt, aldus de rechtbank. Volgens de staatssecretaris heeft de rechtbank miskend dat, voor zover er al sprake is van een patstelling, de vreemdelingen hieraan zelf een einde kunnen maken door vrijwillig terug te keren. Indien de vreemdelingen er niettemin voor kiezen daarvan geen gebruik te maken, moet dit voor hun rekening en risico komen.

2.8.1. Vastgesteld moet worden dat, mede met inachtneming van hetgeen onder 2.4 en 2.5 is overwogen, in het opvangcentrum adequate opvang voor de vreemdelingen beschikbaar is. Niet in geschil is, dat in het contract tussen het opvangcentrum en de IOM is vastgelegd dat de opvangcapaciteit ten behoeve van de uit Nederland teruggekeerde amv's uitsluitend beschikbaar is voor minderjarigen die op vrijwillige basis zijn teruggekeerd. Dat de vreemdelingen, naar zij stellen, niet vrijwillig naar de DRC zullen terugkeren, en daarmee ervoor kiezen geen gebruik van deze opvang te zullen maken, doet niet aan het vorenstaande af. Daarbij dient de keuze van de vreemdelingen om niet vrijwillig terug te keren, voor hun risico te komen. De rechtbank heeft dit niet onderkend. De grieven slagen.

2.9. Het hoger beroep van de staatssecretaris is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling de besluiten van 4 december 2006 beoordelen in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden, voor zover die gelet op hetgeen hiervoor is overwogen nog bespreking behoeven.

2.9.1. De vreemdelingen voeren aan dat de minister onvoldoende is ingegaan op hun beroep op het Verdrag inzake de rechten van het kind (hierna: het IVRK).

De vreemdelingen hebben een beroep gedaan op de artikelen 2, 3, 6, 19 en 20 van het IVRK. Voor zover die bepalingen al een direct toepasbare norm inhouden, wordt geen grond gezien voor het oordeel dat de minister zich met het oog op die bepalingen onvoldoende rekenschap heeft gegeven van de belangen van de vreemdelingen.

2.9.2. In hetgeen de vreemdelingen hebben aangevoerd, wordt voorts geen grond gezien om te oordelen dat de minister zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat in de onderhavige gevallen geen aanleiding bestaat gebruik te maken van de inherente afwijkingsbevoegdheid, als neergelegd in artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht.

2.9.3. Aan de hiervoor niet besproken bij de rechtbank voorgedragen beroepsgronden komt de Afdeling niet toe. Over die gronden is door de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin doet zich de situatie voor dat het oordeel over die gronden, dan wel onderdelen van het bij de rechtbank bestreden besluit waarop ze betrekking hebben, onverbrekelijk samenhangen met hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Deze beroepsgronden vallen thans dientengevolge buiten het geding.

2.9.4. De Afdeling zal de door de vreemdelingen tegen de besluiten van 4 december 2006 ingestelde beroepen alsnog ongegrond verklaren.

2.10. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

I. verklaart het hoger beroep van de vreemdelingen ongegrond;
II. verklaart het hoger beroep van de staatssecretaris van Justitie gegrond;
III. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Assen, van 3 augustus 2007 in zaken nrs. 06/8259 en 06/8263;
IV. verklaart de door de vreemdelingen bij de rechtbank in die zaken ingestelde beroepen ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, Voorzitter, en mr. H. Troostwijk en mr. T.M.A. Claessens, Leden, in tegenwoordigheid van mr. F.S.N. Nasrullah-Oemar, ambtenaar van Staat.

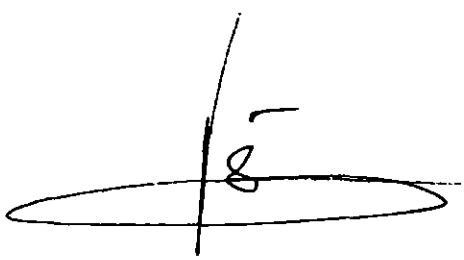
w.g. Lubberdink
Voorzitter

w.g. Nasrullah-Oemar
ambtenaar van Staat

Uitgesproken in het openbaar op 28 januari 2008

404.
Verzonden: 28 januari 2008

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,
voor deze,

mr. H.H.C. Visser,
directeur Bestuursrechtspraak

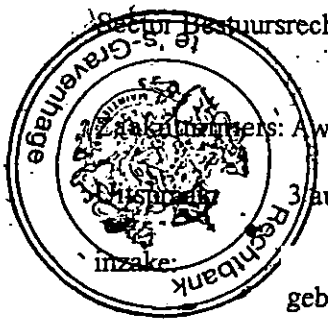
AFSCHRIFT

uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Zitting houdende te Assen

Sector Bestuursrecht

Zaaknummers: Awb 06/8259 BEPTDN A S2 & Awb 06/8263 BEPTDN A S2

Uitspraak 3 augustus 2007

inzake:

geboren

geboren
burgers van de Democratische Republiek Congo (DRC),
IND-dossiernummers: 0303-19-0335 en 0303-19-0333,
V-nummers:
eisers,
gemachtigde: mr. H.M.A. Breuls, advocaat te Zwolle,

tegen: **de Staatssecretaris van Justitie**
(Immigratie- en Naturalisatiedienst)
te 's-Gravenhage,
verweerder,
gemachtigde: mr. M.M. van Asperen, advocaat te 's-Gravenhage.

Procesverloop
Eisers hebben op 19 maart 2003 een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 28 Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) gedaan. Verweerder heeft deze aanvragen bij beschikkingen van 19 januari 2004 afgewezen en tevens ambtshalve geweigerd aan eisers een verblijfsvergunning regulier als bedoeld in artikel 14 Vw 2000 onder de beperking verband houdend met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling, te verlenen.

Bij beroepschriften van 17 februari 2004 hebben eisers beroep ingesteld bij de rechtbank tegen deze beschikkingen. Bij uitspraak van deze rechtbank, nevenzittingsplaats Almelo, van 30 juni 2005 met reg.nrs. Awb 04/7601 en Awb 04/7596 is het beroep - voor zover gericht tegen het besluit van verweerder aan eisers geen verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd op grond van het beleid voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen te verlenen - gegrond verklaard, het bestreden besluit vernietigd en bepaald dat verweerder een nieuw besluit neemt met inachtneming van deze uitspraak.

Bij beschikkingen van 15 augustus 2005 heeft verweerder wederom ambtshalve besloten aan eisers geen verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd op grond van artikel 14, eerste lid, aanhef en onder e, Vw 2000 te verlenen.

Eisers hebben daartegen bij brief van 8 september 2005 bezwaar gemaakt. Bij beschikkingen van 17 januari 2006 zijn de bezwaren ongegrond verklaard.

Bij beroepschriften van 14 februari 2006 hebben eisers beroep ingesteld bij de rechtbank tegen deze beschikkingen.

Bij brief van 17 augustus 2006 heeft verweerder aan eisers medegedeeld dat de beschikkingen van 17 januari 2006 zijn ingetrokken en dat opnieuw op de bezwaren zal worden beslist.

Op 28 november 2006 zijn eisers gehoord door een ambtelijke commissie. Bij (de bestreden) beschikkingen van 4 december 2006 heeft verweerder de bezwaarschriften gegrond verklaard en aan eisers een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 Vw 2000 juncto artikel 3.4, eerste lid, aanhef en onder x, Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb 2000) onder de beperking verband houdend met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling verleend, met ingang van 19 maart 2003, geldig tot 26 juni 2005.

Op 8 januari 2007 heeft deze rechtbank, nevenzittingsplaats Leeuwarden, de behandeling van de zaken overgedragen aan deze rechtbank, zitting houdende te Assen.

De griffier heeft de van verweerder ontvangen stukken aan eisers gezonden en hen in de gelegenheid gesteld nadere gegevens te verstrekken.

Verweerder heeft op 28 februari 2007 een verweerschrift en op 7 maart 2007 nog een aanvullend verweerschrift ingediend.

Openbare behandeling van de beroepen heeft gevoegd plaatsgevonden ter zitting van 19 april 2007. Eisers zijn daarbij verschenen, bijgestaan door hun gemachtigde. Verweerder heeft zich doen vertegenwoordigen door mr. M. Gunster, procesvertegenwoordiger.

Aangezien het onderzoek niet volledig is geweest, heeft de rechtbank besloten het onderzoek op grond van artikel 8:68 Algemene wet bestuursrecht (Awb) te heropenen teneinde van verweerder nadere informatie te verkrijgen met betrekking tot de (adequate) opvang in de DRC voor terugkerende alleenstaande minderjarige vreemdelingen in het opvangcentrum Tevens is eisers verzocht om de reis van hun pleegmoeder naar de DRC inclusief het bezoek aan aannemelijk te maken met bewijsstukken en hun bevindingen zo veel mogelijk met bewijsstukken te staven.

De rechtbank heeft kennis genomen van de reactie van eisers d.d. 29 mei 2007 en die van verweerder d.d. 12 juni 2007 alsmede de nadere reactie van eisers d.d. 22 juni 2007 en die van verweerder d.d. 27 juni 2007.

Het onderzoek ter zitting is in de stand waarin het zich bevond voortgezet op 17 juli 2007. Eisers zijn daarbij verschenen, bijgestaan door hun gemachtigde. Verweerder heeft zich wederom doen vertegenwoordigen, ditmaal door mr. M.M. van Asperen, advocaat.

Motivering

Standpunten van partijen
Verweerder heeft de gegrondverklaring van de bezwaren als volgt gemotiveerd. Verweerder stelt zich thans op het standpunt dat eisers destijds voldeden aan de voorwaarden van het speciale toelatingsbeleid voor alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen, zoals geformuleerd in paragraaf C2/7 Vreemdelingencirculaire 2000 (Vc 2000). Op grond hiervan heeft verweerder alsnog besloten de aanvragen van eisers in te willigen en hen een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd onder de beperking verband houdend met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling te verlenen, met ingang van 19 maart 2003, geldig tot 26 juni 2005, zijnde de datum waarop voor eisers in het land van herkomst adequate opvang beschikbaar is in het opvanghuis
Verweerder heeft daartoe verwezen naar paragraaf C8/44.6.6 van het landgeboden deel van de Vc 2000, waarin ten aanzien van de DRC staat vermeld dat blijkens het ambtsbericht van april 2005 met onder andere (financiële) middelen uit Nederland het opvangcentrum structureel wordt ondersteund. Deze particuliere opvanginstelling is aan te merken als naar lokale omstandigheden aanvaardbare adequate opvang voor minderjarigen in de DRC. Kinderen die door [redacted] worden opgevangen kunnen in het tehuis verblijven totdat zij meerderjarig worden en worden tussentijds niet overgeplaatst naar andere opvanghuizen. Het feit dat er voor eisers in het land van herkomst geen familie aanwezig is, die voor hen kan zorgen, doet aan het vorenstaande niets af. Voorts is er in casu geen sprake van bijzondere omstandigheden, zoals bedoeld in artikel 4:84 Awb, waardoor verweerder gehouden zou zijn om ten gunste van eisers af te wijken van het geldende beleid.

Eiseres kunnen zich - kort gezegd - niet verenigen met de einddatum van de verleende verblijfsvergunning, omdat er ook na 26 juni 2005 geen sprake is van adequate opvang in de DRC. Eisers stellen zich onder andere op het standpunt dat de continuïteit van de opvang in het opvangtehuis [redacted] niet is gegarandeerd en dat de opvang aldaar niet adequaat is aangezien er slechts vier plekken beschikbaar zijn alsmede dat een groot deel van de terugkerende alleenstaande minderjarige asielzoekers uiteindelijk niet of slechts kortdurend in het opvanghuis zal verblijven. Volgens eisers biedt het recente verslag van hun pleegmoeder naar Congo, waar ze het opvangtehuis [redacted] heeft bezocht, een concreet aanknopingspunt voor de onvolledigheid en onjuistheid van voormeld ambtsbericht ten aanzien van [redacted]
Eisers stellen voorts – onder overlegging van diverse rapportages - dat verweerder ten onrechte geen aanleiding heeft gezien om gebruik te maken van zijn inherente afwijkingsbevoegdheid. Verweerder heeft ten onrechte niet meegenomen dat eisers zijn opgevangen in de integratievariant en in een pleeggezin zijn geplaatst. Ten slotte stellen eisers dat verweerder onvoldoende is ingegaan op het gedane beroep op het Internationaal Verdrag voor de rechten van het Kind (IVRK). Naast de bezwaren tegen [redacted] als adequate opvang kan de DRC als land - gelet op de verslechterde veiligheidsituatie - niet de veiligheid bieden waarop eisers ingevolge artikel 19 IVRK recht hebben.

Verweerder heeft aan de hand van een verweerschrift gemotiveerd verweer gevoerd en geconcludeerd primair tot niet-ontvankelijkverklaring en subsidiair tot ongegrondverklaring van het beroep.

Beoordeling van de beroepen
Gelet op het Koninklijk Besluit van 22 februari 2007 (nr. 07.000660, Stcrt. 2007, 41) en gelet op de portefeuilleverdeling, zoals vastgesteld tijdens de constituerende vergadering van 22 februari 2007 van het op diezelfde dag beëdigde kabinet, is de Staatssecretaris van Justitie verantwoordelijk gesteld voor het beleidsterrein Vreemdelingenzaken. Daar waar in deze uitspraak voor wat betreft de periode van 14 december 2006 tot 22 februari 2007 wordt gesproken van verweerder dient te worden bedacht dat hiermede wordt bedoeld de Minister van Justitie en voor wat betreft de periode tot 14 december 2006 de (voormalige) Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie (Koninklijk Besluit van 14 december 2006 (nr. 06.004621, Stcrt. 2006, 247). De handelingen en besluiten van voornoemde Ministers dienen rechtens te worden toegerekend aan de Staatssecretaris van Justitie.

In deze zaken dient te worden beoordeeld of de bestreden beschikkingen toetsing aan geschreven en ongeschreven rechtsregels kunnen doorstaan.

Naar het oordeel van de rechtbank hebben eiseres een concreet en actueel belang bij handhaving van hun beroep omdat verweerder niet volledig tegemoet is gekomen aan hun bezwaren gelet op de eventuele rechtsgevolgen van een latere einddatum dan wel duur van de verleende verblijfsvergunning regulier.

Ingevolge artikel 14, eerste lid, aanhef en onder e, Vw 2000 in samenhang met artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onder b, Vb 2000 is verweerder bevoegd ambtshalve een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd te verlenen onder een beperking verband houdende met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling.
Deze vergunning kan op grond van artikel 3.56 Vb 2000 aan een alleenstaande minderjarige vreemdeling worden verleend, indien zijn aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel is afgewezen, hij zich naar het oordeel van verweerder niet zelfstandig kan handhaven in het land van herkomst of een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan, en voor hem, naar het oordeel van verweerder, naar plaatselijke maatstaven gemeten, adequate opvang ontbreekt in het land van herkomst of een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan. De ingevolge genoemd artikel 3.56 Vb 2000 toekomende beoordelingsvrijheid wordt door de minister aangewend met inachtneming van de uitgangspunten, neergelegd in paragraaf C2/7.4.3 Vc 2000 alsmede WBV 2005/30 van 15 juni 2005, waarin staat vermeld dat er voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen adequate opvang voorhanden is en dat minderjarige asielzoekers van Congolese nationaliteit niet in aanmerking komen voor verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd bedoeld voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Uit het algemeen ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken over de situatie in de DRC van april 2005 (DPV/AM-872777) blijkt dat onder andere met Nederlandse middelen het opvangcentrum van de Congregatie des Salesianen wordt ondersteund. In dit opvangcentrum kunnen tot vier uit Nederland teruggekeerde alleenstaande minderjarige asielzoekers en vreemdelingen (amv's) van alle leeftijden worden opgevangen. Het centrum biedt tevens een opleiding aan op verschillende niveaus, variërend van de basisschool tot een beroepsopleiding. Met het aantal beschikbare opvangplaatsen kunnen grotere aantallen terugkerende amv's worden opgevangen dan de beoogde vier, aangezien een groot deel van de terugkerende amv's die in eerste instantie institutionele opvang nodig lijkt te hebben, uiteindelijk niet of slechts kort in het opvanghuis zal verblijven. Minderjarigen die door worden opgevangen kunnen totdat zij meerderjarig worden in het tehuis verblijven en worden tussentijds niet overgeplaatst naar andere opvanghuizen. Wel wordt getracht om de eventuele familie te vinden, onder andere via het opsporingsprogramma (tracing) van het Congolese Rode Kruis.

De algemene ambtsberichten over de situatie in de DRC van september 2005 en december 2006 vermelden woorden van gelijke strekking.

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) kan een ambtsbericht van de minister van Buitenlandse Zaken worden aangemerkt als een deskundigenadvies aan verweerder ten behoeve van de uitoefening van diens bevoegdheden. Verweerder mag bij de besluitvorming op asielaanvragen van de juistheid van die informatie uitgaan, tenzij er concrete aanknopingspunten bestaan voor twijfel aan de juistheid of volledigheid ervan.

Naar het oordeel van de rechtbank hebben eisers met hetgeen zij in beroep hebben aangevoerd en met de overgelegde stukken hebben trachten te onderbouwen, onvoldoende aanknopingspunten gegeven voor het oordeel dat van de juistheid en volledigheid van de informatie in meergenoemd ambtsbericht niet zou kunnen worden uitgegaan. Weliswaar hebben eisers een indrukwekkend reisverslag van hun pleegmoeder, met daarin relevante en tot twijfel stemmende informatie, overgelegd. Met name de informatie over het structureel zijn van de opvang en het gescheiden opvangen van jongens en meisjes heeft de rechtbank ertoe geleid nadere vragen aan verweerder te stellen. Deze vragen heeft verweerder schriftelijk maar met name mondeling ter zitting overtuigend beantwoord. Verweerder heeft bij monde van mr. Van Asperen de opvang door Don Bosco en het niveau ervan uitvoerig en gedetailleerd uiteengezet. Daarbij heeft mr. Van Asperen zich onder meer gebaseerd op de ervaringen van een delegatie van het ministerie van Buitenlandse Zaken die onlangs, los van onderhavige zaak, de DRC en Don Bosco heeft bezocht. Mr. Van Asperen heeft gesproken met mw. Borsboom, een lid van genoemde delegatie.
De informatie die mw. Borsboom heeft kunnen geven over Don Bosco komt in grote lijnen overeen met het reisverslag van de pleegmoeder. Waar het de vragen van de rechtbank, die tot heropening van de zaak hebben geleid, betreft, nuanceert verweerder de informatie die de pleegmoeder heeft vergaard.
Zo stelt verweerder, op basis van de informatie van mw. Borsboom, dat de reguliere opvang van straatkinderen in Don Bosco er inderdaad op is gericht deze opvang te beperken totdat familie van de straatkinderen gevonden is of totdat zij zichzelf weer kunnen onderhouden. Dit beleid is ingegeven uit kostenoverwegingen. Deze overwegingen spelen niet bij de opvang van amv's uit Nederland omdat de Nederlandse overheid die opvang financiert. De opvang van minderjarigen in Don Bosco geschiedt tot aan de meerderjarigheid op 18-jarige leeftijd.
Evenzo stelt verweerder dat de opvang van jongens en meisjes voor wat de reguliere opvang van straatkinderen betreft op verschillende locaties geschiedt. Don Bosco maakt deel uit van een groter geheel aan opvanginstellingen waarbij Don Bosco bedoeld is voor jongens en bijvoorbeeld 'Maison Mozzarello' bedoeld is voor meisjes. Maar voor Nederlandse amv's geldt dat zij allen door Don Bosco worden opgevangen. Ten behoeve van de Nederlandse amv's is namelijk een apart huis beschikbaar op het terrein van Don Bosco. Ditzelfde geldt voor de Belgische amv's. Ook voor hen is een apart huis beschikbaar, gefinancierd door de Belgische overheid. Thans zijn nog geen amv's teruggekeerd maar indien dit zou gebeuren en er zou sprake zijn van jongens en meisjes dan zou het ene huis voor de jongens en het andere voor de meisjes kunnen worden bestemd, aldus verweerder.

Naar het oordeel van de rechtbank bieden de algemene ambtsberichten over de situatie in de DRC van 2005 en 2006 voldoende basis voor het beleid zoals dat is neergelegd in hoofdstuk C8 Vc 2000 en heeft verweerder in redelijkheid mogen stellen dat het opvangcentrum van de Congregatie des Salesianen Don Bosco te Kinshasa (DRC) naar plaatselijke maatstaven gemeten adequate opvang biedt voor minderjarigen. Namelijk opvang waarvan de omstandigheden niet wezenlijk verschillen van de omstandigheden waaronder opvang wordt geboden aan leeftijdsgenoten die zich in een vergelijkbare positie als eisers bevinden.

Verweerder heeft - desgevraagd door de rechtbank - bevestigd en met bescheiden onderbouwd, dat er sprake is van structurele opvang in die zin dat in de contracten met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en met het opvangcentrum in de DRC is vastgelegd dat de minderjarigen tot en met hun achttiende levensjaar kunnen worden opgevangen in het opvanghuis.

In de contracten die het IOM heeft gesloten met het opvangcentrum is vastgelegd dat de opvangcapaciteit alleen wordt gerealiseerd ten behoeve van minderjarige kinderen die op vrijwillige basis zijn teruggekeerd naar de DRC.
Partijen houdt verdeeld de vraag of verweerder de geldigheid van de verleende vergunning heeft kunnen beëindigen per 26 juni 2005 nu duidelijk is dat eisers niet vrijwillig terug willen keren naar de DRC.

Op vragen van de rechtbank heeft verweerder ter zitting van 17 juli 2007 herhaaldelijk en uitdrukkelijk medegedeeld dat de opvang door inderdaad niet bestaat voor amv's die niet vrijwillig terugkeren. Verweerder heeft voorts gesteld dat eisers niet zullen worden uitgezet naar hun land van herkomst zolang zij zich tegen hun terugkeer naar de DRC zullen verzetten omdat de opvang dan immers niet voor handen is. Verweerder heeft tenslotte eveneens uitdrukkelijk gesteld dat de weigering van eisers om vrijwillig terug te keren naar hun land van herkomst, nu daar adequate opvang aanwezig is, voor hun eigen rekening en risico komt en dat de weigering terug te keren geen recht op verblijf in Nederland genereert.

De rechtbank overweegt gelet op vorenstaande als volgt.
De enkele weigering, door eisers, om terug te keren naar hun land van herkomst nu daar sprake is van adequate opvang kan niet leiden tot enig verblijfsrecht hier te lande. Eisers geraken echter in een patstelling nu niet in geschil is dat voor eisers geen opvang (meer) in het opvangcentrum beschikbaar is, omdat zij weigeren Nederland vrijwillig te verlaten en zich tegen uitzetting zullen verzetten. Verweerder heeft toegezegd hen niet gedwongen te zullen verwijderen naar hun land van herkomst en daarmee in hun verblijf hier te lande te berusten totdat zij meerderjarig zijn.

Voorts is niet gebleken dat andere adequate opvang voorhanden is. Het beleid van verweerder inhoudende dat algemene adequate opvang voor minderjarigen in de DRC voorhanden is, is ook onbetwist gebaseerd op de aanwezigheid van het opvangcentrum Don Bosco.

Nu de Nederlandse overheid er, door middel van het IOM, zelf voor gekozen heeft de *'vrijwilligheid van de terugkeer' onderdeel te laten uitmaken van het contract met* heeft zij kunnen voorzien dat er situaties als de onderhavige zouden kunnen ontstaan. Het onthouden van een vergunning aan eisers per 26 juni 2005 is, naar het oordeel van de rechtbank, niet redelijk nu niet in geschil is dat adequate opvang voor eisers feitelijk ontbreekt. Op grond van het vorenstaande is het voorts niet redelijk om de verblijfsvergunning niet voor de duur van vijf achtereenvolgende jaren althans tot hun achttiende levensjaar te verlenen.

Mede gelet op het feit dat tijdens het gehoor van de ambtelijke commissie van de kant van (de pleegouders van) eisers is aangegeven dat het aspect van vrijwillige terugkeer c.q. opvang in van belang moet worden geacht voor de beantwoording van de vraag of er adequate opvang voor eisers in de DRC werkelijk beschikbaar is en zo nee of de verblijfsvergunning van eisers al dan niet voor de (volledige) geldigheidsduur van vijf achtereenvolgende jaren dient te worden verleend, komt de rechtbank tot het oordeel dat de bestreden besluiten in strijd met het bepaalde in artikel 3:2 Awb moeten worden geacht te zijn genomen.

De beroepen zijn derhalve gegrond. Hetgeen verweerder verder heeft overwogen en wat daar zijdens eisers tegen in is gebracht behoeft hierdoor geen (nadere) bespreking. Verweerder zal nieuwe besluiten moeten nemen met inachtneming van deze uitspraak.

Er bestaat aanleiding voor een proceskostenveroordeling. Voorts bestaat aanleiding de Staat aan te wijzen als de rechtspersoon die aan eisers het door hun betaalde griffierecht dient te vergoeden.

Beslist wordt als volgt.

Beslissing
De rechtbank:

- verklaart de beroepen gegrond;
- vernietigt de bestreden beschikkingen van 4 december 2006;
- draagt verweerder op nieuwe besluiten op bezwaar te nemen met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen;
- wijst de Staat der Nederlanden aan als (de) rechtspersoon om het betaalde griffierecht van totaal € 276,- (2 x € 138,-) aan eisers te vergoeden;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten ad € 966,- (1 punt ad € 322,- voor het beroepschrift en 2 punten voor het verschijnen ter zitting en de nadere zitting) onder aanwijzing van de Staat der Nederlanden als (de) rechtspersoon die deze kosten aan eisers moet voldoen.

Rechtsmiddel
Partijen kunnen tegen deze uitspraak binnen vier weken na de datum van verzending van deze uitspraak hoger beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, onder vermelding van "hoger beroep vreemdelingenzaken", postbus 16113, 2500 BC te 's-Gravenhage. Naast de vereisten waaraan het beroepschrift moet voldoen op grond van artikel 6:5 Awb (zoals het overleggen van een afschrift van deze uitspraak) dient het beroepschrift ingevolge artikel 85, eerste lid, Vw 2000 één of meer grieven te bevatten. Artikel 6:6 Awb (herstel verzuim) is niet van toepassing.

Aldus gegeven door mr. L.J. Hofstra, rechter, en in het openbaar uitgesproken in tegenwoordigheid van B. de Vogel als griffier op 3 augustus 2007.

VOOR AFSCHRIFT CONFORM
DE GRIFFIER VAN DE
RECHTBANK TE 's-GRAVENHAGE

Afschrift verzonden op: - 8 AUG 2007

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
INGEKOMEN
5 SEP 2007
ZAAKNR.
AAN:
BEHANDELD: DD: PAR:

HOGERBEROEPSCHRIFT

inzake

DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE
(Schedeldoekshaven 100, 2511 EX
Den Haag)
a p p e l l a n t
gemachtigde: mr. M.M. van Asperen
advocaat te Den Haag
(postbus 11756, 2502 AT Den Haag)

tegen

v e r w e e r d e r s
in eerste instantie woonplaats gekozen
hebbende ten kantore van de
gemachtigde mr. H.M.A. Breuls
advocaat te Zwolle

1 Inleiding

1.1 Appellant (hierna te noemen: de Staatssecretaris) komt hierbij in hoger beroep van de uitspraak van de rechtbank Den Haag, zitting houdende te Assen, van 3 augustus 2007 (Awb 06/8259 & 06/8263). De uitspraak is op 8 augustus 2007 door de rechtbank verzonden.

Een kopie van de bestreden uitspraak gaat hierbij als **productie**.

In deze uitspraak heeft de rechtbank de beroepen in een procedure over de weigering een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd als alleenstaande minderjarige vreemdeling te verlenen na het tijdstip waarop een opvangcentrum van in Kinshasa, de DRC, beschikbaar is, gegrond verklaard, de bij haar bestreden besluiten van 4 december 2006 vernietigd en de Staatssecretaris opgedragen nieuwe besluiten te nemen met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Voorts is – samengevat – ten laste van de Staat der Nederlanden een proceskostenveroordeling uitgesproken.

1.2 De Staatssecretaris kan zich met deze uitspraak niet verenigen en heeft de volgende grieven.

2 Grieven

2.1 Ten onrechte overweegt de rechtbank in de vierde alinea op blz. 6 van de bestreden uitspraak:

> "(..) Eisers geraken echter in een patstelling nu niet in geschil is dat voor eisers geen opvang (meer) in het opvangcentrum beschikbaar is, omdat zij weigeren Nederland vrijwillig te verlaten en zich tegen uitzetting zullen verzetten. Verweerder heeft toegezegd hen niet gedwongen te zullen verwijderen naar hun land van herkomst en daarmee in hun verblijf hier te lande te berusten totdat zij meerderjarig zijn.".

Ten onrechte overweegt de rechtbank in de zesde alinea op deze bladzijde verder:

> "Nu de Nederlandse overheid er, door middel van het IOM, zelf voor gekozen heeft de 'vrijwilligheid van de terugkeer' onderdeel te laten uitmaken van het contract met heeft zij kunnen voorzien dat er situaties als de onderhavige zouden kunnen ontstaan. Het onthouden van een vergunning aan eisers per 26 juni 2005 is, naar het oordeel van de rechtbank, niet redelijk nu niet in geschil is dat adequate opvang voor eisers feitelijk ontbreekt. Op grond van het vorenstaande is het voorts niet redelijk om de verblijfsvergunning niet voor de duur van vijf achtereenvolgende jaren althans tot hun achttiende levensjaar te verlenen.".

Ten onrechte overweegt de rechtbank in de laatste alinea op blz. 6:

> "Mede gelet op het feit dat tijdens het gehoor van de ambtelijke commissie van de kant van (de pleegouders van) eisers is aangegeven dat het aspect van vrijwillige terugkeer c.q. opvang in van belang moet worden geacht voor de beantwoording van de vraag of er adequate opvang voor eisers in de DRC werkelijk beschikbaar is en zo nee of de verblijfsvergunning van eisers al dan niet voor de (volledige) geldigheidsduur van vijf achtereenvolgende jaren dient te worden verleend, komt de rechtbank tot het oordeel dat de bestreden besluiten in strijd met het bepaalde in artikel 3:2 Awb moeten worden geacht te zijn genomen.".

2.2 Op de hiervoor bestreden overwegingen berusten de overwegingen in de eerste twee alinea's op blz. 7 van de bestreden uitspraak. Gegrondbevinding van de hiervoor geformuleerde grieven vitieert ook deze rechtsoverwegingen.

3 Preliminaire opmerkingen

3.1 De overwegingen van de rechtbank op blz. 5 van de uitspraak over de inhoud van het ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken en het feit dat het opvangcentrum van adequate opvang biedt in de zin van het beleid, zijn juist. Voor de goede orde worden bij de overwegingen in de derde alinea op deze bladzijde wel de volgende kanttekeningen geplaatst.

3.2 Allereerst is de Dienst Terugkeer & Vertrek een zelfstandige dienst, ressorterend onder het ministerie van Justitie, en geen onderdeel van het ministerie van Buitenlandse Zaken, zoals de rechtbank kennelijk heeft gemeend.

3.3 Namens de Staatssecretaris is ter zitting naar voren gebracht dat het verslag van de pleegmoeder in grote lijnen niet wordt bestreden, maar dat enkele van de aannames (in ieder geval) niet opgaan voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen die uit Nederland terugkeren en gebruik willen maken van de overeengekomen faciliteiten.

3.3.1 Zo is naar voren gebracht dat het zo moge zijn dat voor straatkinderen opvang van jongens en meisjes op verschillende locaties op enkele kilometers van elkaar plaatsvindt, zoals in het verslag van de pleegmoeder van een bezoek aan het opvangcentrum is vermeld, doch dat voor terugkerende minderjarige vreemdelingen opvang voor zowel jongens als meisjes plaatsvindt in het opvangcentrum

3.3.2 In het verslag van de pleegmoeder is voorts vermeld dat stelt geen langjarige opvang te kunnen verzorgen en dat de jongens na maximaal een jaar uit de opvang worden gestuurd om afhankelijkheid te voorkomen. Hiermee werd de suggestie gewekt dat terugkerende alleenstaande minderjarige vreemdelingen die gebruik maken van de opvangfaciliteiten van het project na een jaar de straat op

zouden worden gestuurd. Die suggestie is namens de Staatssecretaris ter zitting bestreden, onder meer door te wijzen op de bepalingen in het contract waaruit blijkt dat opvang tot het achttiende jaar is gegarandeerd.

3.3.3 In het contract is voorts opgenomen dat zal worden getracht familie in de DRC op te sporen en hen zo nodig met de kinderen te herenigen.

De pleegmoeder stelt in het verslag dat een dergelijke opsporing en hereniging in het geval van verweerders niet aan de orde is, omdat uit de opgestelde voogdijverklaring blijkt dat de grootmoeder niet in staat is voor de kinderen te zorgen.

Namens de Staatssecretaris is ter zitting in algemene zin opgemerkt dat, als bijvoorbeeld van de zijde van de Staatssecretaris zou worden meegedeeld dat bepaalde familieleden in het land van herkomst wonen, doch dat opvang door die familieleden niet adequaat wordt geacht, de terugkerende alleenstaande minderjarigen niet bij deze familieleden zullen worden ondergebracht, maar in voorkomend geval, indien geen andere familieleden aanwezig zijn, in het opvanghuis kunnen verblijven tot zij achttien jaar oud zijn.

> De overgelegde voogdijverklaring is op zichzelf uiteraard niet doorslaggevend voor beantwoording van de vraag of opvang door de grootmoeder (of andere familieleden) als adequaat kan worden beschouwd. Namens de Staatssecretaris is er ter zitting op gewezen dat na de eerdere vernietiging door de rechtbank is afgezien van verder onderzoek naar familieleden, omdat inmiddels opvang in mogelijk was geworden. Verder is er op gewezen dat de voogdijverklaring de grootmoeder met een volledig andere naam aanduidt dan eerder door en namens verweerders als naam van hun grootmoeder is genoemd. Aan de hand van die laatste naam heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken destijds onderzoek verricht naar onder meer de aanwezigheid van familieleden.

3.4 Ook over de financiële situatie en de continuering van de opvang zijn namens de Staatssecretaris ter zitting *wat betreft terugkerende alleenstaande minderjarige vreemdelingen uit Nederland* opmerkingen gemaakt over de contractuele verplichtingen waaruit blijkt dat opvang van diegenen die onder het contract zijn teruggekeerd gegarandeerd is tot zij achttien jaar oud worden.

3.5 De hiervoor geformuleerde grieven en de hierna volgende aanvulling en toelichting op deze grieven, moeten waar nodig tegen de achtergrond van het voorgaande worden gelezen en begrepen.

4 Aanvulling en toelichting op de grieven

4.1 Ingevolge artikel 3.46 Vb 2000 kan een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 van de wet, onder de beperking verband houdend met verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling worden verleend aan de alleenstaande minderjarige vreemdeling voor wie, voor zover hier van belang, naar het oordeel van de Minister, naar plaatselijke maatstaven gemeten, adequate opvang ontbreekt in het land van herkomst of een ander land waar hij redelijkerwijs naar toe kan gaan.

In de toelichting op deze bepaling is onder meer opgemerkt:

> "In de overige gevallen [in de gevallen dat de alleenstaande minderjarige zich niet zelfstandig kan handhaven/toev. dzz] vindt de beoordeling van de aanwezigheid van adequate opvang plaats aan de hand van hetgeen naar plaatselijke maatstaven als aanvaardbaar kan worden aangemerkt. Zo kan adequate opvang bestaan uit opvang door onder meer de ouders en andere familieleden, maar ook door vrienden, buren, stam-, clan- of dorpsgenoten en opvang door (al dan niet particuliere) welzijnsinstellingen. Onder adequate opvang wordt verstaan iedere vorm van opvang onder omstandigheden die *niet wezenlijk verschillen van de omstandigheden waaronder opvang wordt* geboden aan leeftijdsgenoten die zich in een vergelijkbare positie als de betrokkene bevinden."[1].

4.2 In het WBV van 15 juni 2005[2] is op basis van het ambtsbericht van de Minister van Buitenlandse Zaken van 1 april 2005 over de situatie in de Democratische Republiek Congo (DRC), onder meer over opvangmogelijkheden van minderjarigen vermeld dat minderjarige asielzoekers van Congolese nationaliteit niet in aanmerking komen voor verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd bedoeld voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen, omdat opvang beschikbaar is in het opvangcentrum van de Congregatie der Salesianen . In genoemd ambtsbericht is beschreven dat onder andere met Nederlandse middelen een opvangcentrum van deze Congregatie wordt ondersteund en dat in dit opvangcentrum tot vier uit Nederland teruggekeerde alleenstaande minderjarige vreemdelingen van alle leeftijden worden opgevangen. Het ambtsbericht vermeldt voorts:

> "Het centrum biedt tevens een opleiding aan op verschillende niveaus, variërend van de basisschool tot een beroepsopleiding. Met het aantal

1 Stb. 2000, 494, blz. 136, eerste alinea.
2 Nr. 2005/30, Stcrt. van 24 juni 2005, nr. 120, blz. 15. Dit Wbv is nadien verwerkt in de Vreemdelingencirculaire.

> beschikbare opvangplaatsen kunnen grotere aantallen terugkerende amv's worden opgevangen dan de beoogde vier, aangezien een groot deel van de terugkerende amv's die in eerste instantie institutionele opvang nodig lijkt te hebben, uiteindelijk niet of slechts kort in het opvanghuis zal verblijven. Kinderen, die door Don Bosco worden opgevangen, kunnen totdat zij meerderjarig worden in het tehuis verblijven en worden tussentijds niet overgeplaatst naar andere opvanghuizen. Wel wordt getracht om de eventuele familie te vinden, onder andere via het opsporingsprogramma (*tracing*) van het Congolese Rode Kruis."[3].

Dit opvangcentrum is tot op de dag van vandaag beschikbaar.

4.3 De rechtbank heeft terecht overwogen dat – thans – verweerders met hetgeen zij in beroep hebben aangevoerd en met de overgelegde stukken onvoldoende aanknopingspunten hebben gegeven voor het oordeel dat van de juistheid en volledigheid van de informatie in het zojuist genoemde ambtsbericht niet zou kunnen worden uitgegaan[4]. Evenzeer terecht heeft de rechtbank geoordeeld dat de algemene ambtsberichten over de situatie in de DRC van 2005 en 2006 voldoende basis bieden voor het beleid zoals dat is neergelegd in hoofdstuk C8 Vc 2000 en de Staatssecretaris *in redelijkheid heeft mogen stellen dat het opvangcentrum van de Congregatie der* Salesianen Don Bosco te Kinshasa naar plaatselijke maatstaven gemeten adequate opvang biedt voor minderjarigen, namelijk opvang waarvan de omstandigheden niet wezenlijk verschillen van de omstandigheden waaronder opvang wordt geboden aan leeftijdsgenoten die zich in een vergelijkbare positie als verweerders bevinden[5].

4.4 De rechtbank heeft verder overwogen dat de enkele weigering van verweerders om terug te keren naar hun land van herkomst *nu daar sprake is van adequate opvang* niet kan leiden tot enig verblijfsrecht hier te lande[6]. Dit oordeel is juist. In het bijzonder is juist dat al dan niet vrijwilligheid van terugkeer geen onderdeel uitmaakt van de beoordeling of in het land van herkomst sprake is van adequate opvang. Voor deze beoordeling is slechts van belang of de feitelijke omstandigheden van de opvang al dan niet wezenlijk verschillen van de omstandigheden waaronder opvang wordt geboden aan leeftijdsgenoten die zich in een vergelijkbare positie bevinden. Of daarvan sprake is, is voorbehouden aan het oordeel van de Minister (Staatssecretaris).

---

3 Zie blz. 47.
4 Blz. 5, de eerste volzin van de derde alinea.
5 Blz. 5, de laatste alinea.
6 Blz. 6, de vierde alinea.

4.5 Nu de rechtbank terecht tot de conclusie is gekomen dat de opvang in Don Bosco voldoet aan de in de regelgeving (en beleid) gestelde voorwaarden, kan een weigering om vrijwillig terug te keren niet leiden tot een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 3.56 Vb 2000, omdat niet aan de in dit artikel gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit heeft de rechtbank met de hiervoor, onder 2, bestreden overwegingen miskend. Reeds hierom kan de uitspraak niet in stand blijven.

4.6 De bestreden overwegingen van de rechtbank kunnen ook overigens niet leiden tot vernietiging van de bij haar bestreden besluiten.

4.7 De rechtbank overweegt dat duidelijk is dat verweerders niet vrijwillig willen terugkeren naar de DRC en dat ter zitting van de ambtelijke commissie van de zijde van (de pleegouders van) verweerders naar voren is gebracht dat het aspect van vrijwillige terugkeer van belang moet worden geacht voor de beantwoording van de vraag of adequate opvang van verweerders in de DRC werkelijk beschikbaar is[7].

4.8 Uit het verslag van het gehoor door de ambtelijke commissie blijkt dat de pleegmoeder ter zitting onder meer heeft verklaard dat zij de kinderen graag zelf *later* de keuze wil *geven en dat ze zelf moeten kunnen kiezen om hier te blijven, of om toch terug te* keren naar de DRC. Zij stelde dat zij zeker niet wilde dat zij gedwongen zouden moeten terugkeren[8].

Eerder, bij brief van 6 juni 2006, was namens verweerders al een brief overgelegd van hun voogd, van 31 mei 2006, waarin deze voogd, de Stichting Nidos, onder meer verklaart:

> "Op basis van de psychologische onderzoeken, uitgevoerd door Orthopedagogisch instituut Berkel te Zutphen, de informatie zoals die nu beschikbaar is over het opvanghuis Don Bosco in de DRC en onze eigen inzichten zal stichting Nidos alle beschikbare rechtsmiddelen inzetten tegen gedwongen terugkeer van en naar hun thuisland en het opvanghuis Don Bosco in de Democratische Republiek Congo.".

In deze brief wordt daarna een citaat uit een mailbericht van een vertegenwoordiger van de IOM aangehaald, waarin deze vertegenwoordiger erop wijst dat het project is gericht op vrijwillige terugkeer en dat, voordat de minderjarige gebruik zou willen maken van de faciliteiten van de IOM, de voogd hiervoor toestemming moet geven.

---

7 Blz. 6, respectievelijk de tweede en de laatste alinea.

8 Niet genummerd dossierstuk in het dossier van verweerder sub 2, achter dossierstuk 59, niet genummerde blz. 4, de vijfde alinea.

In het vervolg van haar brief zet de Stichting nader uiteen wat haar bezwaren zijn tegen de opvang in het opvanghuis Don Bosco. Die zijn, samengevat, dat de duur van de opvang niet is gegarandeerd, dat onzeker is of de kinderen er tot hun achttiende kunnen blijven en dat de kinderen tussen straatkinderen terechtkomen.

4.9 Niet in geschil is dat opvang in beginsel uitsluitend beschikbaar is voor diegenen die vrijwillig terugkeren, dat wil zeggen, diegenen van wie de voogd te kennen heeft gegeven zich niet te verzetten tegen terugkeer van de desbetreffende minderjarige. Opvattingen van anderen, zoals in dit geval van de pleegouders of pleegmoeder, zijn niet relevant voor de vraag of sprake is van vrijwillige terugkeer.

4.10 Zoals uit de hiervoor aangehaalde brief van de Stichting Nidos blijkt, heeft deze Stichting in de bezwaarfase te kennen gegeven zich op grond van de op dat moment bij haar bestaande inzichten, met alle beschikbare rechtsmiddelen te zullen inzetten tegen gedwongen terugkeer van de kinderen naar de DRC. Als er van moet worden uitgegaan dat de Stichting Nidos zich ook na het beschikbaar komen van nadere informatie over de opvang in Don Bosco en na een rechterlijk oordeel dat opvang voor verweerders adequaat is in de zin van het beleid, blijft verzetten tegen terugkeer van verweerders naar de DRC, (en de Stichting dat dus ook schaart onder "rechtsmiddelen"), ook indien op verweerders de rechtsplicht is komen te rusten Nederland te verlaten, betekent dit dat van vrijwillige terugkeer geen sprake zal zijn.

De Stichting heeft zich in deze zin overigens (nog) niet uitgelaten.

Indien de Stichting door het weigeren van instemming geen gevolg geeft aan de rechtsplicht van verweerders Nederland te verlaten en voor verweerders op dat moment geen andere opvangmogelijkheden dan die in Don Bosco beschikbaar zijn, zal gedwongen uitzetting niet kunnen plaatsvinden. Reden hiervoor is dat in het contract tussen de IOM en de Salesianen van Don Bosco, waarnaar is verwezen in het contract tussen de IOM en de Nederlandse Minister voor Ontwikkelingssamenwerking, is opgenomen dat van de faciliteiten gebruik wordt gemaakt in geval van vrijwillige terugkeer ("voluntary return")[9].

4.11 Op de vraag van de rechtbank wat nu feitelijk zal gebeuren als van vrijwillige terugkeer van verweerders geen sprake zou zijn, is namens de Staatssecretaris ter

9 De contracten zijn overgelegd bij brief van 12 juni 2007 van de toenmalige gemachtigde van de Staatssecretaris aan de rechtbank. Vergelijk voor het aspect van vrijwilligheid het contract met de Salesianen van Don Bosco, onder 1 ("Introduction") en 3 ("Scope of the Agreement").

zitting erkend dat alsdan van opvang in Don Bosco geen sprake zal kunnen zijn en dat, *als dat betekent dat ook overigens geen adequate opvang aanwezig is*, uitzetting feitelijk niet zal kunnen plaatsvinden. Van de zijde van de rechtbank is er vervolgens op gewezen dat de kinderen bijna achttien jaar oud zijn en is gevraagd wat alsdan de situatie zou zijn. Daarop is namens de Staatssecretaris geantwoord dat opvang in die situatie uiteraard geen relevant aspect meer is voor terugkeer en gedwongen terugkeer alsdan in ieder geval zal kunnen plaatsvinden. Daarmee is niet gezegd dat in geval van weigering van vrijwillige terugkeer in het verblijf van verweerders (of van anderen in een vergelijkbare situatie) wordt berust totdat zij achttien jaar oud zijn.

> Ter zitting van de rechtbank van 17 juli 2007 is niet voor niets gewezen op de reden voor het uitblijven van verder onderzoek (na de eerste vernietiging door de rechtbank van afwijzende beslissingen) en de discrepantie tussen de opgegeven namen van de grootmoeder van verweerders. In voorkomend geval en als de noodzaak daar is, zal onderzoek kunnen worden gedaan naar opvang bij anderen dan in het opvangcentrum van Don Bosco.

4.12 Indien de wettelijk vertegenwoordiger van een alleenstaande minderjarige al voor het ontstaan van een vertrekplicht te kennen geeft dat aan die vertrekplicht (waarschijnlijk) geen gevolg zal worden gegeven, is dat geen aanleiding om over de toelatingsvraag anders te oordelen. Het is ook niet relevant voor het oordeel of sprake is van adequate opvang, zie ook hiervoor, onder 4.4.

4.13 De Staatssecretaris meent dat de weigering vrijwillig terug te keren indien in het land van herkomst opvang aanwezig is, een feitelijke beletsel voor uitzetting oplevert. Ter zitting van de rechtbank is de kwestie vergeleken met de positie van diegenen die stellen geen reisdocumenten te bezitten en van wie de autoriteiten van het land van herkomst vrijwillige terugkeer verlangen, alvorens een laissez-passer te verschaffen. De weigering vrijwillig terug te keren kan alsdan uiteraard niet leiden tot verlening van enige verblijfsvergunning.

> Vergelijk ABRS 3 maart 2005, JV 2005, 178, rov. 2.8.2.

Anders dan de rechtbank meent, is geen sprake van een patstelling, althans niet van een patstelling waarvan de gevolgen voor rekening van de Staatssecretaris dienen te komen (in de vorm van vergunningverlening). Er is gezorgd voor goede, adequate opvang in Kinshasa. Dat verweerders daarvan (eventueel) geen gebruik wensen te maken komt geheel en al voor hun rekening en risico. Voor zover al sprake is van enige patstelling kunnen zij deze eenvoudig zelf opheffen.

4.14 Het voorgaande sluit aan bij het beleid ten aanzien van vreemdelingen die buiten hun schuld niet uit Nederland kunnen vertrekken, dat betrekkelijk kort geleden is aangevuld met een passage over uitgeprocedeerde alleenstaande minderjarige vreemdelingen[10]. In de toelichting op deze aanvulling is opgemerkt:

> "Er doen zich situaties voor waarin uitgeprocedeerde minderjarigen meerdere jaren de facto in de opvang verblijven zonder dat de terugkeer wordt geëffectueerd. De situatie dat vele jaren opvang wordt gegeven aan uitgeprocedeerde minderjarige vreemdelingen gaat in tegen de uitgangspunten van Vw. Immers alleenstaande minderjarige asielzoekers van wie de aanvraag om een verblijfsvergunning asiel is afgewezen, moeten terugkeren naar het land van herkomst of een ander land waar zij redelijkerwijs naar toe kunnen gaan. Dat is ook in het belang van het kind zelf. Indien de overheid drie jaar of langer de zorgplicht voor een minderjarige op zich heeft genomen zonder [dat] tot terugkeer over kon worden gegaan, geeft zij daarmee te kennen niet in staat te zijn in dat individuele geval de terugkeer te realiseren. *Indien in dat geval geen schuld ligt bij de vreemdeling zelf* én hij de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt kan de vreemdeling in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning regulier onder de beperking verblijf als vreemdeling die buiten zijn schuld niet uit Nederland kan vertrekken." (cursiv. dzz.).

Minderjarigen komen dus alleen voor een dergelijke vergunning in aanmerking als zij zelf geen schuld hebben aan, niet verantwoordelijk zijn voor het niet kunnen terugkeren. De boodschap is ook hier duidelijk: men kan niet uitsluitend door eigen opstelling een verblijfsvergunning afdwingen.

4.15 Gelet op hetgeen door en namens verweerders in de bezwaarfase naar voren was gebracht, is in de beschikkingen op bezwaar afdoende ingegaan op gedwongen terugkeer in relatie tot de opvang in Don Bosco[11]. Op de Staatssecretaris rustte geen verdere onderzoeksplicht.

4.16 Gelet op al het voorgaande had de rechtbank de beroepen ongegrond moeten verklaren.

---

10 Zie WBV 2007/2 van 27 maart 2007, Stcrt. van 5 april 2007, nr. 68, pag 11, onderdeel DB.

11 Zie de beschikking van verweerder sub 2, niet genummerd dossierstuk achter dossierstuk 59, niet genummerde blz. 5, de eerste alinea.

5 Conclusie

De Staatssecretaris concludeert tot vernietiging van de bestreden uitspraak, voor zover het betreft de hiervoor bestreden overwegingen en het dictum waartoe deze overwegingen de rechtbank hebben geleid.

Den Haag, 5 september 2007

advocaat

behandeld door	M.M. van Asperen
correspondentie	postbus 11756, 2502 AT Den Haag
telefoon	(070) 515 32 01
fax	(070) 515 33 65
e-mail	mm.vanasperen@pelsrijcken.nl
zaaknummer	51009341
referentie	IND-0303.19.0333 & 0303.19.0335